

**Salgótarján Megyei Jogú Város
Polgármestere**

Szám: 14403/2011.

Beszámoló
a Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított költségvetési
szerveknél, valamint a többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági
társaságoknál 2010-ben végzett belső ellenőrzések tapasztalatairól

Tisztelt Közgyűlés!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat-és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. §-a (a továbbiakban: Htv.), a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92. §-a (a továbbiakban: Ötv.) és a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003.(XI.26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: BER) alapján tájékoztatást adok a 2010-ben végzett ellenőrzésekről.

Az ellenőrzések végrehajtására a Közgyűlés által jóváhagyott éves ellenőrzési terv alapján került sor. Az ellenőrzési tevékenység bemutatását – a BER alapján összeállított – éves összefoglaló jelentés tartalmazza a melléklet szerint.

Az összefoglaló jelentés tartalmazza a belső ellenőrzés személyi és tárgyi feltételeit. Részletesen tartalmazza a jelentés - ellenőrzési típusonként és egységenként - a vizsgálati szempontokat, a jelentősebb megállapításokat, javaslatokat, valamint az intézkedési tervek megvalósulását.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem a mellékletben szereplő összefoglaló jelentés, és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a 2010-ben végzett belső ellenőrzésekről készült összefoglaló jelentést a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Székyné dr. Sztrémi Melinda polgármester

Salgótarján, 2011. április 6.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

**Éves összefoglaló jelentés
a 2010-ben végzett belső ellenőrzésekről**

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

1. Az ellenőrzési tervben foglaltak teljesítése

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése által 2010-re jóváhagyott belső ellenőrzési tervet a belső ellenőrök teljesítették. Ennek megfelelően a következő terv szerinti és soron kívüli ellenőrzésekre került sor az elmúlt évben:

Megbízhatósági ellenőrzés:

- Egészségügyi-Szociális Központ (a továbbiakban: ESZK)
- Minden közoktatási intézmény
- Polgármesteri Hivatal

Rendszerellenőrzés

- ESZK
- Közoktatási Intézmények Gazdasági Szolgálat (a továbbiakban: KIGSZ)

Pénzügyi ellenőrzés

- Salgó Vagyon Kft
- Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat (a továbbiakban: Illyés Gyuláné Iskola)
- Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola (a továbbiakban: Bolyai J. Gimnázium)
- Madách Imre Gimnázium és Szakközépiskola (a továbbiakban: Madách I Gimnázium)
- Stromfeld Aurél Gépipari, Építőipari és Informatikai Szakközépiskola (a továbbiakban: Stromfeld A. Szakközépiskola)
- Táncsics Mihály Közgazdasági, Ügyviteli, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközép és Szakiskola (a továbbiakban: Táncsics M. Szakközépiskola)
- Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (a továbbiakban: Váczi Gy. AMI)
- Polgármesteri Hivatal

Soron kívüli pénzügyi ellenőrzések:

- Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon (a továbbiakban: SKÁID)
- Csarnok-és Piacigazgatóság
- Önkormányzati Tűzoltóság
- Polgármesteri Hivatal
- Salgótarján Kistérség Többcélú Társulás Munkaszervezete
- József Attila Művelődési és Konferencia Központ (a továbbiakban: JAMKK)

Szabályszerűségi ellenőrzés

- Salgótarjáni Összevont Óvoda (a továbbiakban: Óvoda)
- SKÁID
- Illyés Gyuláné Iskola

– Váczi Gy. AMI

Az ellenőrzési tervben foglaltak teljesítését számszerűsítve az 1. táblázat mutatja.

2. Az ellenőrzések minőségét, személyi és tárgyi feltételeit, tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők

A Polgármesteri Hivatalnál 2010-ben a belső ellenőrzési feladatokat 2 fő határozatlan időre kinevezett dolgozó látta el. A belső ellenőrök végzettsége, képzettségi szintjük és gyakorlatuk megfelel a BER 11. §-ában foglaltaknak.

Az ellenőrzési tevékenység hatékonyságának növelésére, a belső ellenőrök munkájának segítése érdekében a technikai eszközök biztosítására volt és van lehetőség. Az ellenőrök mindennapi munkáját hordozható számítógép és internet hozzáférés segítette.

2010-ben az ellenőrök összesen 4 alkalommal vettek részt szakmai továbbképzésen. A továbbképzések témái a közoktatás finanszírozása, a költségvetési törvénytervezet normatívákat érintő változása, valamint az államháztartás belső kontrollrendszerét érintő változások voltak. Mindkét belső ellenőr részt vett a regisztrált mérlegképes könyvelők kötelező továbbképzésén.

A BER 6. §-a kimondja, hogy a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi. Ennek megfelelően a Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ében rögzítésre került a belső ellenőrzés feladatköri és szervezeti függetlensége.

Az ellenőrzést végzőkkel szemben elvárás az ellenőrzési alapszabályban és az etikai kódexben előírtak betartása. A jegyző által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv tartalmazza ezeket az elvárásokat.

Az ellenőrzések lefolytatásánál, dokumentálásánál a belső ellenőrök a belső ellenőrzési kézikönyv előírásai szerint járnak el.

3. Az ellenőrzések fontosabb megállapításai, következtetései, javaslatai

Megbízhatósági ellenőrzés

Az ellenőrzés során a belső ellenőrök az ESZK-nél, az összes közoktatási intézménynél, valamint a Polgármesteri Hivatalban ellenőrizték a 2009. évi normatív állami hozzájárulás elszámolása alapjául szolgáló adatszolgáltatások megalapozottságát, valamint az Államkincstár felé benyújtott elszámolás pontosságát a közoktatási normatívákat illetően.

Az ellenőrzés során megállapították, hogy a vizsgált intézmények mindegyike rendelkezett az elszámoláshoz szükséges alapbizonylatokkal, úgymint: gondozási-, beíratási-, napközis-, foglalkoztatási naplók, élelmezési nyilvántartás, kedvezmény igénybevételére jogosító igazolás stb. Az intézmények törekedtek arra, hogy az elszámolásban szerepeltetett adatok megegyezzenek a közoktatási statisztikában szereplő adatokkal. Az intézményi és a revízió által megállapított adatok között jelentős eltérés nem volt. A vizsgálat során tapasztalt hiányosságok okai a következők voltak: jogszabály értelmezési problémák, pontatlan számolás, figyelmetlenség.

A hiányosságok kijavítására és a munka színvonalának javítása érdekében a belső ellenőrök javasolták, hogy az érintettek fordítsanak nagyobb gondot a jogszabályi változások figyelemmel kísérésére, értelmezésére és a kitöltési útmutatóban foglaltakra.

Rendszerellenőrzés

A rendszerellenőrzés során két költségvetési szerv – az ESZK és a KIGSZ - működésének átfogó vizsgálatára került sor. A vizsgálat során a belső ellenőrök ellenőrizték a költségvetési szervnél az irányítási, pénzügyi lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési területek működését.

Az **ESZK**-nél végzett ellenőrzés jelentősebb megállapításai és javaslatai a következők voltak:

Az ESZK a jogszabály által előírt és a működéshez indokolt szabályzatokkal rendelkezett.

A vizsgált időszakban a működés és gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok alapvetően megváltoztak. A központi jogszabályok módosítása folyamatos volt az elmúlt két évben. Az ESZK a saját belső szabályzatai aktualizálásával nem követte minden esetben a változásokat. Ennek okai egyrészt a gazdasági vezető személyében bekövetkezett változás, másrészt nem tartották be az ellenőrzési nyomvonalban a szabályzatok felülvizsgálatára vonatkozó előírást.

Az intézmény tervezési tevékenysége összességében jó színvonalú volt. A tervszámok kialakítása során minden esetben figyelembe vették a jogszabályok és a felügyeleti szerv előírásait. A tevékenységek és feladatellátás sokrétűsége ellenére a költségvetés indoklás részletes és jól kidolgozott volt.

A bevételi előirányzatok teljesítése a vizsgált időszakban a módosított előirányzatoknak megfelelően alakult. A kiadási előirányzatok teljesítése a módosított előirányzat alatt maradt. Ez azt mutatja, hogy nagy figyelmet fordítottak a takarékos gazdálkodásra.

Hiányosságként került megállapításra, hogy az éves beszámolóban szereplő mérlegtételeket leltárral nem támasztották alá, több esetben pontatlan volt a jogviszony-beszámítás.

Több hiányosság volt a pénzgazdálkodási jogkörök szabályozását, és a szabályozás betartását illetően. Különösen a teljesítés igazolás szabályozása és gyakorlata nem felelt meg a jogszabályi előírásnak. A készpénz kezelés vizsgálata során a vizsgálat megállapította, hogy az utólagos elszámolásra kiadott összegekkel több esetben a visszafizetési határidőn túl számoltak el.

A tapasztalt hiányosságok mind a szabályozási környezet hiányosságaira, mind a vezetői és a folyamatba épített ellenőrzés nem megfelelő működésére visszavezethetők. A belső ellenőrök javasolták, hogy az intézményben vizsgálják felül a gazdasági folyamatokban kialakított ellenőrzési pontokat, a vezetői ellenőrzési feladatokat, és a munkaköri leírásokat. Javasolták továbbá, hogy a belső kontrollok kialakítása terén vegyék figyelembe a Pénzügyminisztérium által kiadott módszertani útmutatót.

A **KIGSZ**-nél végzett ellenőrzés jelentősebb megállapításai és javaslatai a következők voltak:

A KIGSZ önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Alapfeladatként ellátta a hozzá rendelt 8 önállóan működő költségvetési szerv pénzügyi-gazdálkodási feladatainak jelentős részét.

A KIGSZ a jogszabály által előírt és a működéshez indokolt szabályzatokkal rendelkezett. A vizsgált időszakban a működés és gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok alapvetően megváltoztak. A központi jogszabályok módosítása folyamatos volt az elmúlt két évben. A KIGSZ a saját belső szabályzatai aktualizálásával nem követte minden esetben 60 napon belül a változásokat. Az ellenőrzési nyomvonalban a szabályzatok évenkénti felülvizsgálatát, jogszabályi módosítás esetén 60 napon belüli aktualizálást írtak elő. A szabályzatok folyamatos naprakészségének a jogszabályi előírásnál azért is nagy jelentősége van, mert a szabályzatok egy részének hatályát kiterjesztették a hozzájuk tartozó önállóan működőkre.

A tervezés során az előirányzatok kialakításánál minden esetben figyelembe vették a jogszabályok és a felügyeleti szerv előírásait. 2010-re vonatkozóan sikerült megoldani a könyvelési rendszerben költségvetési szervenként a szakmai és az üzemeltetési költségek elkülönítését úgy, hogy az üzemeltetési költségek a KIGSZ költségvetésében jelentek meg de költségvetési szervenként elkülönítetten.

2008-ra és 2009-re vonatkozóan a tervszámok reálisak voltak. Hiányosságként került megállapításra, hogy saját hatáskörben olyan előirányzat maradványból emelték meg a személyi juttatás előirányzatát, amelyre a jogszabály nem ad lehetőséget, csak felügyeleti hatáskörben.

A gazdálkodás során nagy figyelmet fordítottak arra, hogy ne legyen előirányzat nélküli felhasználás. Ennek eredményeként a költségvetésüket nem lépték túl.

A létszám és a személyi juttatásokkal való gazdálkodás vizsgálata során hiányosságot a létszám illetve munkaidő nyilvántartásnál tapasztalt a vizsgálat.

Az eszközökkel való gazdálkodás és nyilvántartás a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történt.

A bizonylati rend és okmányfegyelem vizsgálata során az ellenőrök megállapították, hogy az utólagos elszámolásra kiadott összegek esetében jelentősen javult az elszámolási fegyelem. A pénzgazdálkodási jogkörök kialakításánál hiányosságként állapították meg, hogy olyan személynek volt érvényesítői jogköre, akinek nem volt meg az előírt iskolai végzettsége. A hibát még a vizsgálat megkezdése előtt kijavították. A bank- és pénztárbizonylatok tételes vizsgálata során jogszabályt sértő kifizetést nem tapasztaltak az ellenőrök. A szigorú számadású nyomtatványok vizsgálata során hiányosságként állapították meg, hogy a nyomtatványok nyilvántartása hiányos volt.

A belső kontroll kialakítása a KIGSZ-nél részben megtörtént. Ez azt jelenti, hogy vannak olyan területek, amelyekre a szabályozás még nem terjed ki. Továbbá a rendelkezésre álló szabályzatok aktualizálása sem történt meg teljes körűen.

A hiányosságok okai:

- nem tartották be az ellenőrzési nyomvonalban foglaltakat,
- nem voltak elég körültekintőek a nyilvántartások vezetésénél

A megállapított hiányosságok többségükben közepes, illetve csekély jelentőségűek, és alacsony kockázatúak voltak.

Pénzügyi ellenőrzés

A **Salgó Vagyon Kft** ellenőrzése során a belső ellenőrök vizsgálták, hogy a Kft működése megfelelően szabályozott-e, a nyilvántartások (analitikus, főkönyvi) megfelelően alátámasztják-e az Önkormányzat felé benyújtott elszámolásokat, megfelelően elkülönülnek-e az egyes tevékenységek bevételei és kiadásai.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Kft. rendelkezik a jogszabályok által kötelezően előírt szabályzatokkal. A szabályzatok összességében kiternek minden szabályozandó területre. A dolgozók rendelkeznek munkaköri leírással. A munkaköri leírások – a szabályzatokkal összhangban – tartalmazzák az elvégzendő feladatokat, a hatáskört és a felelősségi kört. A Kft.-nél működtetett és évente felülvizsgált minőségirányítási rendszer biztosítja a belső szabályozás folyamatos felülvizsgálatát és a változásokhoz történő igazítását. A Jelentésben megfogalmazott hiányosságok elsősorban pontatlanságok, melyek figyelmetlenségre vezethetők vissza. Egy esetben, a Leltározási szabályzatnál jelezték a tartalmi hiányosságot,

ugyanis a szabályzat nem tér ki az idegen tulajdonon végzett leltározás szabályaira. Ennek oka egyrészt információ hiány, másrészt a nem megfelelő kommunikáció.

A bérlakások értékesítésével, bérbeadásával kapcsolatos feladatok ellátása megfelel a Megbízási szerződésben foglaltaknak.

A lakbéréknek fedezetet kellene nyújtani az ingatlankezelés költségeire. A vizsgált időszakban nem készült olyan számítás, amely alátámasztotta volna a jelenlegi lakbéréket. A Kft.-nél alkalmazott pénzügyi rendszerben lehetőség van a költségek akár lakásonkénti gyűjtésére is, és élnek is ezzel a lehetőséggel.

A nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásával kapcsolatos feladatokat a Kft. a Megbízási szerződésben foglaltaknak megfelelően látta el.

A helyiségek hibaelhárítási, karbantartási feladatainak ellátására a Kft. közbeszerzési pályázatot írt ki. A pályázatot az összességében legjobb ajánlatot adó cég nyerte. A Kft.-nél a feladatellátásra kialakított rendszer jól működik, a munka elvégzésének ellenőrzése és igazolása minden esetben megtörtént.

A hiányosságok kijavítása érdekében a belső ellenőrök javaslatot tettek a Leltározási szabályzat kiegészítésére.

Pénzügyi ellenőrzés során négy **középiskolában és az Illyés Gyuláné Iskolában** vizsgálták a belső ellenőrök a szakképzés keretében indított képzési formákat, az elméleti és gyakorlati képzés kialakított csoportszámait, a képzés során felmerült költségeket.

Megállapították, hogy a 2008/09-es tanévben összesen 7 szakmacsoportban folyt szakképzés, túlnyomórészt az iskolarendszerű nappali képzés keretei között. Iskolarendszerű felnőtt oktatás, valamint iskolarendszeren kívüli felnőtt képzés egy középiskolában volt. A költségvetési szervek elkészítették a képzésekhez kapcsolódó szakmai programot, a központi program figyelembe vételével kidolgozták a helyi tantervet. A 2008/2009. tanévben az öt költségvetési szervnél összesen 70 főállású dolgozó és 40 fő óraadó látta el az elméleti és gyakorlati képzés feladatait. Az ellenőrzés során egy esetben fordult elő, hogy a dolgozó nem rendelkezett az elméleti oktatáshoz szükséges végzettséggel, illetve egy költségvetési szervnél a kialakított csoportlétszám meghaladta a jogszabályban megjelölt maximális létszámot.

A szakképzésre vonatkozóan a bevételek és kiadások – könyvelésben történő – elkülönítése nem volt teljes körű.

2009-ben az iskolák a szakképzési hozzájárulást már nem közvetlenül a fizetésre kötelezettektől, hanem a TISZK-en (Térségi Integrált Szakképző Központ) keresztül kapták. A 2008. második félévre jutó szakképzési támogatási összeget 2009. év elején, a 2009. első félévére jutó támogatási összeget 2009. év végén a TISZK egy összegben utalta az iskoláknak. Az iskolák a szakképzési támogatással elszámoltak. A szakképzési hozzájárulásról vezetett analitikus nyilvántartásoknál tipikus hiba volt, hogy nem volt megállapítható az év végi maradvány, és így az nem támasztotta alá a kötelezettség-vállalással terhelt pénzmaradványt.

A hiányosságok kijavítása érdekében a belső ellenőrök javasolták az analitikus nyilvántartás kiegészítését.

A **Váczi Gy. AMI**-ben egy korábbi vizsgálat keretében a Magyar Államkincstár több hiányosságot tárt fel a tanügyi nyilvántartások vezetését illetően. A belső ellenőrök utóvizsgálat keretében ellenőrizték a normatív állami támogatás elszámolásával összefüggésben a tanügyi nyilvántartások vezetését, a térítési díjak megállapítását, dokumentálását, nyilvántartását. Megállapították, hogy a nyilvántartások vezetése javult a

vizsgálat óta eltelt időben, de a hiányosságokat nem sikerült kijavítani teljes mértékben. A hiányosságok okaként a folyamatba épített és a vezetői ellenőrzés nem megfelelő működését jelölték meg. A hiányosságok kijavítása érdekében javasolták a hiányzó dokumentumok pótlását valamint az ellenőrzési tevékenység javítását.

A **Polgármesteri Hivatalban** pénzügyi ellenőrzés keretében vizsgálták a belső ellenőrök a középszintű érettségi valamint a szakmai vizsgadíjak megállapítását és kifizetésének szabályosságát. Az ellenőrzés során tételesen vizsgálták 2007-2009-ig a vizsgabizottság valamint a pedagógusok részére kifizetett díjakat. Összevetették a vizsgált időszakra vonatkozóan az összes kifizetést az iskolák által az Önkormányzathoz benyújtott elszámolással és a normatív támogatással. Megállapították, hogy a középszintű érettségi díjak esetében az iskolák által megállapított vizsgadíjak megfeleltek a jogszabályi előírásnak. A szakmai vizsgadíjak megállapításánál előfordult két esetben, hogy a megállapított díj nem érte el a jogszabály szerinti minimumot. Megállapították továbbá, hogy a vizsgált években szinte minden iskolánál eltérés volt a ténylegesen kifizetett és az Önkormányzat felé benyújtott elszámolás között. Ennek fő oka, hogy a tényleges kifizetéseknél volt járulégmentes kifizetés is, az elszámolásban pedig minden kifizetést járulékkal együtt számoltak. Eltérést okozott továbbá, hogy az őszi vizsgaidőszakban kifizetett vizsgadíjakkal kapcsolatos elszámolást nem, vagy későn nyújtották be az iskolák az Önkormányzat felé. A hiányosságok okai a vizsgálat szerint egyrészt jogszabály értelmezési problémákra vezethetők vissza. Másrészt hiányzik az ellenőrzési pontok kialakítása, a folyamatok kontrollja. Így fordulhattak elő számszaki hibák, el nem számolt kifizetések. A belső ellenőrök javasolták, hogy az Oktatási, Kulturális és Sport Iroda (2011. február 1-től Népjóléti Iroda) vizsgálja felül és módosítsa az iskoláknak – a vizsgadíjak elszámolására – kiküldött táblázat tartalmát, valamint szakmai iránymutatással segítse az egységes jogszabály értelmezést.

A soron kívüli ellenőrzésekre tervezett napok terhére a következő pénzügyi ellenőrzéseket végezték a belső ellenőrök.

A tanítási időkeret megállapításának, teljesítésének, illetve elszámolásának szabályosságát vizsgálták a **SKÁID székhelyintézménynél és 7 tagiskolánál**. Megállapították, hogy az iskolák kéthavi időkeret alkalmazásával szervezték meg a feladat ellátását. A tanítási időkeret megállapítása a közoktatási törvényben foglaltak szerint történt.

A vizsgált intézmények mindegyike rendelkezett a személyenkénti tanítási időkeret nyilvántartásával. A nyilvántartás rendszerére vonatkozóan nincs kötelező forma, így az intézményenkénti nyilvántartás eltérő, ami nehezítette az összehasonlíthatóságot. Valamennyi tagiskolában a jogszabályban foglaltak szerint állapították meg a pedagógusok óradíjait.

A teljesítés és az elszámolás ellenőrzése során – ugyanúgy, mint a tanítási időkeret nyilvántartásában - a pénzügyi elszámolás módjában sem volt egységes a gyakorlat. Mivel SKÁID szinten nem egységes a tanítási időkeret nyilvántartásának rendszere, így nehézkes az adatkezelés, s a megfelelő intézkedések meghozatala. A vizsgálat során a belső ellenőrök megállapították, hogy SKÁID szinten 97 főből 13 pedagógus, 77,9 órával maradt el a megállapított kéthavi tanítási időkeretétől. Ennek okai a tanítási órák nem egyenletes eloszlása, tört hét miatti kiesés, a továbbtanulás miatti hiányzás, iskolai rendezvények miatti óraelmaradás stb. voltak. Jogszabályt sértő volt az iskoláknál folytatott gyakorlat mely szerint az alul-teljesített órák számát a következő ciklusban letanították.

A hiányosság oka, hogy a munkáltatóknak nem sikerült úgy megszervezni a feladatellátást, hogy a pedagógusok teljesíteni tudják a kéthavi tanítási időkeretet, így alul-teljesítések mutatkoztak.

A hiányosságok kijavítása érdekében a belső ellenőrök javasolták, a tanítási időkeret teljesítésének előzetes tervezését, mert ezzel előre láthatóvá válik az esetleges alul-teljesítés, és ezt lehetőség szerint kompenzálni tudják a ciklus ideje alatt. Így a tervezéssel csökkenthető az alul-teljesítés és a túlóra.

A többlettanítás egységes elvek alapján történő pénzügyi elszámolásával SKÁID szinten megtakarítás érhető el.

A **Csarnok és Piacigazgatóság** pénzügyi ellenőrzése során a belső ellenőrök azt vizsgálták, hogy hogyan alakultak a Csarnok-és Piacigazgatóság bevételei és kiadásai, és milyen bevételnövelő illetve kiadáscsökkentő intézkedéseket tett a költségvetési szerv vezetője.

A vizsgált időszakban a Csarnok-és Piacigazgatóság jelentős többletbevételre tett szert. Ez nagyrészt a saját bevételek - ezen belül is a bérleti díjak – emelkedéséből, valamint a letéti díjat fizetők körének szélesítéséből, és ezáltal a letéti állományának növekedéséből adódott. A növekmény kisebb része származott a rendezvények és hirdetési díjak bevételeiből. 2010-ben több nagy bérleményt adtak vissza a bérlők, ami bevétel csökkenést jelentett.

A kiadások szinte minden tételen nőttek az elmúlt két évben. A növekedést a reklám és marketingtevékenységhez kapcsolódó személyi juttatások, a rendezvényekhez kapcsolódó dologi és felhalmozási kiadások, a közműdíjak és a karbantartási kiadások, valamint az Önkormányzat felé a befizetési kötelezettség okozták. A kiadások növekedése 2008-ban és 2009-ben is meghaladta a bevételek növekedését. A fedezetet a letéti díj és az Önkormányzatnak be nem fizetett bér és járuléki jelentették. Az Önkormányzat költségvetési rendeletében előírt befizetési kötelezettségnek 2010. első félévében szintén csak más kötelezettség terhére tudnak eleget tenni. A költségvetési szerv vezetője által hozott kiadáscsökkentő intézkedések nem hozták meg a kívánt eredményt. A rendezvények szervezése érdekében felvállalt többletkiadások a bevételekben nem térültek meg.

A belső ellenőrök javasolták a kiadások tételes felülvizsgálatát, szigorú költséggazdálkodás bevezetését, továbbá intézkedési terv készítését az egyensúly helyreállítására.

2010. augusztus 18-án a Polgármesteri Hivatal belső ellenőrei az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Tűzoltósági Főfelügyelőségével közösen pénzügyi vizsgálatot végeztek a **Salgótarjáni Önkormányzati Tűzoltóságnál**. Az ellenőrzés célja a gépjárművek hivatali és magáncélú használata szabályozottságának és a jogszabályi előírások betartásának vizsgálata volt.

A szabályzatok vizsgálata során az ellenőrzés megállapította, hogy a belső szabályzatok a gépjármű üzemeltetést illetően nincsenek összhangban (ügyrend, bizonylati szabályzat). Az üzemanyag elszámolással kapcsolatos szabályozás nem teljes körű, nem szabályozták az üzemanyag kártya használat rendjét, nyilvántartást.

A vizsgálat megállapította, hogy a LIP 887 frsz-ú gépjármű vonatkozásában 2010. II. negyedévében elszámolásra került 8452 km futásteljesítmény, amelyből 6449 km-t a menetlevél nem támasztott alá. Ennek oka, hogy nem tettek eleget a belső szabályzatban előírt menetlevél vezetési kötelezettségnek.

A belső ellenőrök javaslatot tettek a szabályzat kiegészítésére, valamint a jogszabály által előírt nyomtatványok használatára. A költségvetési szerv vezetője a hiányosságok miatt írásbeli figyelmeztetésben részesült.

A belső ellenőrök a **Polgármesteri Hivatalnál** vizsgálták az országgyűlési képviselő valamint a helyi önkormányzati választással összefüggő kiadások elszámolását és dokumentálását. Megállapították, hogy a személyi juttatások megállapítása a jogszabályban foglalt normatívák figyelembevételével történt. A személyi juttatások megbízási díj, tiszteletdíj, illetve jutalom formájában kerültek kifizetésre. A feladat teljesítésének igazolása minden bizonylaton megtörtént.

A munkaadót terhelő járulékok elszámolása a hatályos jogszabálynak megfelelően történt. Az utalványrendeletek ellenőrzése során megállapították, hogy a teljesítés igazolás megtörtént, a kötelezettségvállalás bizonylatát csatolták.

A bizonylatok tételes ellenőrzése során megállapították, hogy a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés és érvényesítés valamennyi esetben megtörtént.

A **Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulás** (a továbbiakban: Társulás) Tanácsának elnöke felkérésére a belső ellenőrök vizsgálatot végeztek a Társulás Munkaszervezeténél a háziorvosi ügyelet és gyermekorvosi szakszolgálat működtetése és pénzügyi elszámolása témában. A megállapításokról és javaslatokról a Munkaszervezet, az éves ellenőrzési beszámolóban tájékoztatja a Társulás Tanácsát.

A belső ellenőrök a **JAMKK-nál** végzett pénzügyi ellenőrzés során vizsgálták 2010-re vonatkozóan a bevételek és kiadások várható alakulását, a rendezvények rentabilitását. Megállapították, hogy a költségvetési szerv 2010-ben felélte az előző évben képződött tartalékát. A várható teljesítési adatok alapján év végére nem (vagy csak minimális összegű) pénzmaradványa lesz. Ennek okai egyrészt, hogy kedvezőtlenül alakult a kiadások saját bevétellel fedezett aránya. A rendezvények többsége veszteséges volt. Másrészt jelentős bevételkiesést jelent, hogy a tervezett áfa visszatérülés nem folyt be. A belső ellenőrök javasolták, hogy törekedni kell a jövedelmezőbb előadások megszervezésére, valamint a saját bevételi források jelentős növelésére.

Szabályszerűségi ellenőrzések

A belső ellenőrök szabályszerűségi vizsgálat keretében vizsgálták 4 költségvetési szervnél (Óvoda, SKÁID, Illyés Gyuláné Iskola, Váczi Gy. AMI), hogy eleget tettek-e a jogszabályi változásokból adódó szabályozási kötelezettségeknek, illetve a meglévő szabályzatokat módosították-e a változásoknak megfelelően. A vizsgálatok során a belső ellenőrök a következő megállapításokat tették.

Az alapító okiratok és az SZMSZ-ek a vizsgált 4 költségvetési szervből háromnál nem voltak összhangban a szakfeladatrend tekintetében. Ennek oka az volt, hogy az SZMSZ-ek módosítása még nem követte az alapító okiratok módosítását.

A pénzügyi gazdálkodási tevékenységre vonatkozó szabályzatok elkészítésének két költségvetési szerv nem tett eleget teljes körűen.

A hiányzó szabályzatok tipikusan a kis értékű tárgyi eszközök nyilvántartásának, leltározásának és selejtezésének szabályzata. A meglévő szabályzatok – kisebb

pontatlanságoktól, és egy területtől eltekintve – a szükséges tartalmi elemekkel rendelkeztek. Hiányosságként állapították meg, hogy több esetben a szabályzatban a KIGSZ dolgozóját jelölték meg mint a feladatot ellátó, illetve az ellenőrzést végző személy.

Gépjármű üzemeltetési szabályzatot a gépjárművel rendelkező költségvetési szervek mindegyike készített. A szabályzatok többségükben kitérnek minden szabályozandó kérdésre. A telefonhasználatra vonatkozó szabályozást mindegyik költségvetési szerv elkészítette. A szabályzatban a telefon magánhasználata utáni adófizetési kötelezettséget minden esetben szabályozták. Egy esetben nem tértek ki a mobiltelefon juttatásra jogosultak megjelölésére. Tipikus hiba volt, hogy nem rögzítették a telefon átadás-átvétel, visszavétel és nyilvántartás szabályait.

A pénzgazdálkodási jogkörök (kötelezettség-vállalás, érvényesítés, utalványozás, ellenjegyzés) szabályozása minden költségvetési szervnél megtörtént. A szabályozásnál figyelembe vették az intézményi sajátosságokat. Tipikus hiba volt, hogy a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó analitikus nyilvántartás tartalmát és formáját nem határozták meg. Két esetben fordult elő, hogy a KIGSZ által az érvényesítési feladatokkal megbízott gazdasági ügyintézőnek nem volt meg a jogszabály által kötelezően előírt iskolai végzettsége.

A pénzkezelésre vonatkozó sajátosságokat mindegyik költségvetési szerv szabályozta.

A belső kontrollrendszer kialakítása során mindegyik költségvetési szerv szabályzatba foglalta az ellenőrzés rendszerét. A vizsgált költségvetési szervek közül kettő a szabályzatokat felülvizsgálta a jogszabályi változást követően, két költségvetési szervnél a felülvizsgálat elmaradt. Mindegyik költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalában szerepel, hogy a szabályzatokat évente felül kell vizsgálni. Ennek betartására nem fordítottak kellő figyelmet.

A felülvizsgált szabályzatokban hiányosságként állapították meg a belső ellenőrök, hogy a KIGSZ dolgozóját szerepeltetik feladatellátóként, illetve a szabályzatban nem jelenik meg a jogszabályváltozásból eredő új fogalmi rendszer, hanem a régit használják.

A humán erőforrás tervezés, kezelés vizsgálata során megállapították, hogy egyik költségvetési szerv sem rendelkezett humánpolitikai stratégiával.

Minden esetben volt a dolgozóknak egyéni képzési terve, valamint a minőségbiztosításhoz kapcsolódóan működik a dolgozók egységes értékelési rendszere.

Az etikai normák szabályozását két költségvetési szervnél önálló szabályzatba foglalták, egy esetben a házirendben szabályozták.

A vizsgált szerveknél a dolgozók – egy kivétellel – rendelkeztek munkaköri leírással. A munkaköri leírásokat a dolgozók átvették, ezt aláírásukkal igazolták. A munkaköri leírások tartalmában több hiányosság is előfordult. Tipikus hiba volt, hogy nem tartalmazták az alárendeltségi viszonyt. Szintén tipikus hiba volt, hogy a különböző szabályzatokban megjelenő feladatok – különösen ellenőrzési – nem jelennek meg az adott dolgozó munkaköri leírásában. Két esetben tapasztaltuk, hogy a dolgozót olyan feladattal bízták meg (érvényesítés), amelyhez nem volt meg az iskolai végzettsége.

A belső ellenőrök iskolánként, az ott feltárt hiányosságokra vonatkozóan javaslatot tettek a hibák kijavítására.

4. Felelősségre vonás kezdeményezése

A 2010. évi ellenőrzések során egy esetben történt személyi felelősségre vonás.

5. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Az Ámr. alapján a költségvetési szerv vezetője a költségvetési szerv működésének folyamatára és sajátosságaira tekintettel köteles kialakítani, működtetni és fejleszteni a szervezet belső kontrollrendszerét, ezen belül folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzéseket (FEUVE) működtetni. A belső kontrollok kialakítása során a költségvetési szerv vezetőjének figyelembe kell venni a pénzügyminiszter által közzétett, az államháztartási belső kontroll standardokra vonatkozó irányelvet. A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső ellenőrök az ellenőrzések során feltárták, és a jelentésekben megjelölték a vizsgált területeken a nem megfelelő működés okait. Javaslatokat, ajánlásokat tettek a hiányosságok megszüntetésére.

Kiemelt javaslatként fogalmazták meg a normatíva elszámolás ellenőrzése során a közoktatási statisztika és a normatíva elszámolásban szereplő létszámadatok egyezőségének ellenőrzését. Szintén kiemelt feladatként fogalmazták meg – a jogszabályi változások figyelembe vételével - a költségvetési szervek szabályzatainak módosítását.

Jelentős, esetenként azonnali intézkedést igénylő javaslatokat tettek a vagyonsvédelem és a bizonylati rend okmányfegyelem betartása, ezen belül is a pénzkezelés területén.

Célszerűségi illetve hatékonyságot növelő javaslatként fogalmazták meg a belső ellenőrök a dolgozók továbbképzésével és a munkafolyamat átszervezésével kapcsolatos észrevételeiket.

II. A belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosítása

1. Az intézkedési tervek megvalósulásának tapasztalatai

Az elvégzett ellenőrzésekről készült jelentések tartalmazzák a hiányosságok felszámolása , illetve a folyamatok hatékonyabb, eredményesebb működése érdekében tett javaslatokat. Az ellenőrzött szervezetek minden esetben készítettek intézkedési tervet a hiányosságok kijavítására, amelyet megküldtek a belső ellenőrzési vezetőnek.

Az ellenőrzött szervezetek az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásáról nyilvántartást vezettek. A végrehajtásról készült beszámolót határidőre megküldték a jegyzőnek.

A belső ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatokra készített intézkedések megvalósulását a 2. táblázat számszerűen mutatja. A hibák, hiányosságok kijavítására 2010-ben összesen 98 intézkedést tettek. Ebből a 2010-ben lejáró határidejű intézkedések száma 67. A 2009-ről áthozott, 2010-ben lejáró határidejű intézkedések száma 19.

Az ellenőrzött szervezetek beszámolója alapján a 2010. évi végrehajtás 83,7 %-os.

2. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Folyamatos feladatként jelentkezik a jogszabályi változások nyomon követése, a szabályzatoknak a változásokhoz való igazítása.

Az ellenőrzések előkészítésénél törekedni kell az egyes ellenőrzési típusokra jellemző munkalapok kidolgozására.

Az ellenőrzési tevékenység során kiemelt figyelmet kell fordítani az ellenőrzött szervezetek által készített intézkedési tervekre, különös tekintettel a határidő és felelős megjelölésére, és az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásának ellenőrzésére.

Fejleszteni kell a belső ellenőrzés szakmai tanácsadó tevékenységét.

Salgótarján, 2011. április 6.

dr. Gaál Zoltán
jegyző

2010. évi ellenőrzési terv teljesítése

Megnevezés	Szabályszerűségi ellenőrzés		Pénzügyi ellenőrzés		Rendszerellenőrzés		Teljesítmény-ellenőrzés		Megbízhatósági ellenőrzés		Informatikai rendszerek ellenőrzés		Összesen	
	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/	tervezett /db/	végrehajtott /db/
Összesen	4,0	4,0	8,0	15,0	2,0	2,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	15,0	22,0
Polgármesteri Hivatal			1	3					1	1			2,0	4,0
Salgó Vagyon Kft.			1	1									1,0	1,0
Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulás Munkaszervezete			0	1									0,0	1,0
Felügyelt kgtvetési szervek összesen	4,0	4,0	6,0	10,0	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	16,0
Egészségügyi – Szociális Központ					1	1							1,0	1,0
József Attila Művelődési és Konferencia Központ			0	1									0,0	1,0
Csamok és Piacigazgatóság			0	1									0,0	1,0
Közoktatási Intézmények Gazdasági Szolgálat					1	1							1,0	1,0
Salgótarjáni Összevont Óvoda	1	1											1,0	1,0
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon	1	1	0	1									1,0	2,0
Illyés Gyuláné Óvoda, Ált. Isk. Spec. Szakisk. és Egységes Ped. Szaksz.	1	1	1	1									2,0	2,0
Vácz Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	1	1	1	1									2,0	2,0
Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola			1	1									1,0	1,0
Madách Imre Ginázium és Szakközépiskola			1	1									1,0	1,0
Stromfeldt A. Gépipari, Építőipari és Informatikai Szakközépiskola			1	1									1,0	1,0
Táncsics Mihály Közgazd., Ügyv., Keresk. És Vendéglátóip. Szakközépisk. És Szakisk.			1	1									1,0	1,0
SMJV Önkormányzat Hivatásos Tűzoltósága			0	1									0,0	1,0

1. táblázat

2010. évi intézkedések megvalósítása

Megnevezés	Előző év(ek)ről áthúzódó intézkedések	Tárgyévi hat. id. intézkedések	Ebből végrehajtott	Megvalósítási arány	Nem konkrét határidejű intézkedések 2010-ben	2011-re áthúzódó intézkedések
		db		%	db	db
Összesen	19	67	72	83,7	12	19
Polgármesteri Hivatal	8	1	7	77,8	2	3
Salgó Vagyon Kft.	0	9	9	100,0	1	0
Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulás Munkaszervezete	0	0	0	0,0	0	6
Felügyelt ktgvetési szervek összesen	11	57	56	82,4	9	10
Egészségügyi – Szociális Központ	0	7	7	100,0	3	2
József Attila Művelődési és Konferencia Központ	7	10	8	47,1	3	2
Csamok és Piacigazgatóság	1	2	2	66,7	2	1
Közoktatási Intézmények Gazdasági Szolgálat	0	11	11	100,0	1	0
Salgótarjáni Összevont Óvoda	2	7	8	88,9	0	2
Salgótarjáni Központi Általános Iskola és Diákotthon	0	13	13	100,0	0	0
Illyés Gyuláné Óvoda, Ált. Isk. Spec. Szakisk. és Egységes Ped.Szaksz.	1	7	7	87,5	0	3
Váczi Gyula Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	0	8	8	100,0	0	6
Bolyai János Gimnázium és Szakközépiskola	0	0	0	0,0	0	1
Madách Imre Ginázium és Szakközépiskola	0	0	0	0,0	0	2
Stromfeldt A. Gépipari, Építőipari és Informatikai Szakközépiskola	0	0	0	0,0	0	0
Táncsics Mihály Közgazd., Ügyv., Keresk. És Vendéglátóip. Szakközépisk. És Szakisk.	0	0	0	0,0	0	2
SMJV Önkormányzat Hivatásos Tűzoltósága	0	3	3	100,0	0	0

2. táblázat